

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

ИНФОРМАТОР

Економски факултет

*Факултет са
традицијом*

Ниш, 2011.

ЗАШТО СТУДИРАТИ ЕКОНОМИЈУ?

- Атрактивна је, занимљива и актуелна област.
- Сечена знања и вештине су потпуно применљиви у пракси.
- Могућности запошљавања након завршетка студија су практично неограничене – дипломирани економисти се могу запослити у приватном и јавном сектору – домаћим и мултинационалним компанијама, банкама, осигуравајућим друштвима, ревизорским кућама, консултантским и маркетинг агенцијама, затим у државној администрацији, просвети, здравству, области трговине, угоститељства, туризма, у непрофитним организацијама, медијима...
- Дипломирани економисти могу бити менаџери, предузетници, ревизори, рачуновође, судски вештаци, аналитичари, консултанти, новинари, просветни радници, научници...

ЗАШТО НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ?

- Економски факултет има 50 година дугу традицију, угледна је наставно-научна институција са високостручним предавачима.
- Диплома је призната у земљи и иностранству.
- Студијски програми на свим нивоима студија су акредитовани, усаглашени са захтевима Болоњске декларације, иновативни и разнородни.
- Могуће је стећи бројна практична знања кроз разне облике интерактивне наставе.
- Студентима су доступне могућности за студирање у трајању од једне академске године на бројним факултетима у иностранству са којима постоји сарадња, као и за дошколовање и студијске посете у оквиру програма поспешивања мобилности студената.
- На Економском факултету постоји могућност буџетског финансирања, а најбољим студентима су на располагању и бројне стипендије.
- Самофинансирајући студенти школарину могу плаћати на рате. Њима су обезбеђени и сви потребни уџбеници и осигурање.
- Богат и занимљив друштвени живот студената одвија се кроз активности неколико студентских организација и спортског друштва, у модерно опремљеном Клубу студената и на сусретима студената економије.
- Факултет се налази у строгом центру Ниша, аутобуским линијама је одлично повезан са свим градским насељима. У кругу Факултета налазе се и студентски дом и менза.

I ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Наставни план Економског факултета у Нишу конципиран је на савременим основама, по угледу на наставне планове факултета економије и менаџмента тржишно развијених земаља. План је максимално усклађен са захтевима постављеним Болоњском декларацијом. Почев од 2007/2008. академске студије су организоване по систему 4+1+3 (основне студије у трајању од 4 године, мастер 1 година и докторске студије 3 године). Од школске 2009/2010. године почело је да ради одељење Факултета у Медвеђи.

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ ЈЕ АКРЕДИТОВАНА ВИСОКОШКОЛСКА ИНСТИТУЦИЈА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Наставни процес на академским студијама остварује се кроз предавања, вежбе, семинарску наставу, консултације, стручне праксе, менторски рад, факултативну наставу, итд. У оквиру **основних академских** студија, које трају 4 године (8 семестара), постоје 4 студијска програма. Студијски програми на основним академским студијама су:

- 1. ОПШТА ЕКОНОМИЈА**
- 2. РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ**
- 3. ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ**
- 4. ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ**

На студијском програму Пословно управљање настава се одвија у оквиру четири смера (модула) са идентичним наставним предметима на првој години студија. Са уписом на студијски програм Пословно управљање студент се одмах опредељује за један од следећих смерова (модула):

- 1. МЕНАЏМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА,**
- 2. МАРКЕТИНГ,**
- 3. МЕЂУНАРОДНИ МЕНАЏМЕНТ,**
- 4. МЕНАЏМЕНТ У ТУРИЗМУ.**

У оквиру **основних академских студија** сваки студијски програм садржи 36 предмета од којих је 24 обавезног и 12 изборног карактера. Током студија студент има обавезу да уради и два семинарска рада, један завршни рад и стручну праксу.

Сваки од предмета подразумева недељни фонд од 6 часова (рачунајући и предавања и вежбе) и носи по 7 ЕСПБ (Европски систем преносивих бодова). Сви предмети су једносеместрални, што значи да је укупан фонд часова по предмету 90. Једини изузетак представља настава из страних језика која подразумева 2 часа недељно (30 часова по семестру) и носи 2 ЕСПБ. Са семинарским радовима, завршним радом и стручном праксом укупан број ЕСПБ по семестру је 30, тј. 60 ЕСПБ по години студија.

Завршетком основних академских студија студент стиче одговарајуће академско звање **дипломираног економисте** у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању.

Знања и вештине стечени на Економском факултету у Нишу су потпуно применљиви у пракси јер се заснивају на спони привреде и економске теорије. Могућности запошљавања након завршетка студија су бројне.

Потврда за то да је могуће наћи запослење након завршетка Факултета, чак и условима светске економске кризе, су и резултати анкетног испитивања спроведеног међу дипломираним студенатима јануара 2011. године. Од 142 анкетираних студената 51 је у року од шест месеци нашло посао у струци. Квалитет стечених знања оцењен је просечном оценом 4,36 при чему је максимална могућа оцена 5.

Дипломирани економисти Економског факултета Универзитета у Нишу обављају најодговорније послове у банкама, јавним предузећима, привреди, Влади Републике Србије, Републичкој управи јавних прихода итд.

Диплома Економског факултета у Нишу је призната како у земљи, тако и у иностранству. Знања и вештине стечене током студија, омогућили су студентима Економског факултета Универзитета у Нишу наставак усавршавања у многим земљама широм света: Канади, САД, Аустралији, Француској, Италији, Великој Британији, Аустрији, итд. Такође, студенти имају директну проходност на мастер студије на факултетима у Нансију и Клермон Ферану (Француска), Нотингему (Велика Британија), Венецији (Италија), Бечу (Аустрија), Љубљани (Словенија) итд.

❖ *МОГУЋНОСТИ ЗА НАСТАВАК СТУДИРАЊА:*

Основне академске студије се даље настављају на једногодишње дипломске (мастер) студије након којих студент добија звање мастер економисте.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Студијски програм **ЕКОНОМИЈА**, са модулима:

- ОПШТА ЕКОНОМИЈА,
- РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ,
- ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ,
- МЕНАџМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА,
- МАРКЕТИНГ,
- МЕЂУНАРОДНИ МЕНАџМЕНТ,
- МЕНАџМЕНТ У ТУРИЗМУ,
- INTERNATIONAL BUSINESS DEVELOPMENT.

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Студијски програм **ЕКОНОМИЈА** са модулима:

- МАКРОЕКОНОМИЈА,
- РАЧУНОВОДСТВО,
- ФИНАНСИЈЕ И БАНКАРСТВО,
- ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ.

Током 50 година постојања и успешног рада Економског факултета у Нишу, дипломирало је 9511 студената, одбрањено је 149 магистарских теза, 63 докторске дисертације и 7 специјалистичких радова.

П ШЕМА НАСТАВНОГ ПЛАНА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ОПШТА ЕКОНОМИЈА

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Финансијско рачуноводство
3.	Управљање ресурсима предузећа
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Основи филозофије
2. Филозофија економије

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Социологија
2.	Економска географија
3.	Математика
4.	Економске доктрине
5.	Семинарски рад

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Макроекономија
2.	Микроекономија
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Микроекономска анализа
2. Основи организације

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Национална економија
2.	Статистика
3.	Анализа пословних перформанси
4.	Монетарна економија
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Економија јавног сектора
2.	Економика индустрије
3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Политичка економија
2. Економска политика

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Финансијски систем и финансијске институције
2.	Операциона истраживања
3.	Аграрни менаџмент
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Јавне финансије
2. Економске функције

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економика транзиције
3. Специјална рачуноводства
4. Економија капитала и финансирање развоја
5. Планирање и политика предузећа
6. Електронско пословање

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Други страни језик
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Привредно право
5. Пословне финансије
6. Финансијска и актуарска математика

РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Финансијско рачуноводство
2.	Основи економије
3.	Основи менаџмента
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Математика
2.	Национална економија
3.	Статистика
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Социологија

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Маркетинг
2.	Специјална рачуноводства
3.	Теорија и политика цена
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Филозофија економије

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Банкарски менаџмент
3.	Управљачко рачуноводство
4.	Пословне финансије
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Информатика
2.	Специјални биланси
3.	Рачуноводство трошкова
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент
2. Економија јавног сектора

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Операциона истраживања
2.	Јавне финансије
3.	Ревизија
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Економске функције
2. Економске доктрине

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Финансијска тржишта
2. Међународна економија
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Економика транзиције
5. Електронско пословање
6. Корпоративно управљање

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Стратегијски менаџмент логистике
2. Анализа пословних перформанси
3. Привредно право
4. Стратегијски менаџмент
5. Аграрни менаџмент
6. Индустијски менаџмент

ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Макроекономија
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Основи менаџмента
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Јавне финансије
2.	Монетарна економија
3.	Финансијски систем и финансијске институције
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Социологија
2. Статистика

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Финансијска тржишта
2.	Економика индустрије
3.	Микроэкономија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Управљање ресурсима предузећа
2. Маркетинг

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Математика
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Банкарски менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Међународна економија
2.	Информатика
3.	Управљање ризиком и осигурање
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Економска политика
2. Специјална рачуноводства

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Пословне финансије
3.	Економске доктрине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Анализа пословних перформанси
2. Економске функције

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Корпоративно управљање
2. Електронско пословање
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Управљање људским ресурсима
5. Специјални биланси
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Аграрни менаџмент
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Стратегијски менаџмент
5. Економика трговине
6. Финансијска и актуарска математика

ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ

МОДУЛ: МЕНАЏМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Планирање и политика предузећа
2.	Маркетинг
3.	Основи организације
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Теорија и политика цена

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Привредно право
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Стратегијски менаџмент логистике
4.	Аграрни менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Трговински менаџмент
2.	Информатика
3.	Економија јавног сектора
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Понашање потрошача
2. Корпоративно управљање

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Индустријски менаџмент
3.	Пословне финансије
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Канали маркетинга
2. Монетарна економија

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Међународна логистика
3. Филозофија економије
4. Управљање људским ресурсима
5. Електронско пословање
6. Управљање интелектуалним капиталом

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Финансијска и актуарска математика
2. Банкарски менаџмент
3. Менаџмент у спољној трговини
4. Маркетинг комуницирање
5. Управљање производњом
6. Операциона истраживања

ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ

МОДУЛ: МАРКЕТИНГ

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Теорија и политика цена
2.	Основи организације
3.	Маркетинг
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Економика индустрије

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Стратегијски менаџмент логистике
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Трговински менаџмент
2.	Понашање потрошача
3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Међународна економија
2. Корпоративно управљање

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Маркетинг комуницирање
2.	Међународни маркетинг
3.	Канали маркетинга
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Пословне финансије
2. Монетарна економија

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Електронско пословање
3. Право ЕУ
4. Међународна логистика
5. Планирање и политика предузећа
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Управљање производњом
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Банкарски менаџмент
4. Право међународне трговине
5. Аграрни менаџмент
6. Операциона истраживања

ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ

МЕЂУНАРОДНИ МЕНАЏМЕНТ

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи организације
2.	Међународна економија
3.	Регионална географија света
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економија капитала и финансирање развоја

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Међународни маркетинг
2.	Банкарски менаџмент
3.	Међународно пословно финансирање
4.	Други страни језик
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Информатика
2.	Планирање и политика предузећа
3.	Међународна логистика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент
2. Економија јавног сектора

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Монетарна економија
2.	Менаџмент у спољној трговини
3.	Право међународне трговине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Индустриски менаџмент

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Право ЕУ
2. Управљање интелектуалним капиталом
3. Електронско пословање
4. Економика транзиције
5. Филозофија економије
6. Корпоративно управљање

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Финансијска и актуарска математика
3. Привредно право
4. Канали маркетинга
5. Операциона истраживања
6. Аграрни менаџмент

ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ

модул: МЕНАѢМЕНТ У ТУРИЗМУ

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаѢмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Туристичка географија са основама туризма
2.	МенаѢмент у туризму
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Економска политика

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Пословне финансије
2.	Привредно право
3.	Монетарна економија
4.	Економика туризма
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Регионална географија света
2.	Маркетинг
3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Финансијска тржишта
2. Трговински менаџмент
- 3.

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Банкарски менаџмент
2.	Агенцијско пословање
3.	Други страни језик
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Аграрни менаџмент

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Теорија и политика цена
3. Међународна логистика
4. Филозофија економије
5. Електронско пословање
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Међународни маркетинг
4. Маркетинг комуницирање
5. Стратегијски менаџмент
6. Право међународне трговине

III БОЛОЊСКИ ПРОЦЕС НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ

На основу примене Закона о високом образовању Републике Србије и стандарда за акредитацију које је прописао Национални савет за високо образовање, у наставни план, режим студија и укупно пословање Економског факултета у Нишу су уграђена одређена решења, битно другачија од пређашње праксе.

Ангажовање студената се мери кредитима (ЕСПБ – европски систем преносивих бодова). Један кредит (1 ЕСПБ) означава 25 до 30 сати ангажовања студента (било да је реч о предавањима, вежбама, самосталном раду код куће, раду у групи и сл.). У току једне школске године студент треба да освоји 60 ЕСПБ или 30 ЕСПБ по семестру. Након положеног испита студент осваја одговарајући број ЕСПБ који је независан од оцене. Другим речима, студент са свим положеним испитима са прве године има укупно 60 ЕСПБ без обзира на то да ли има све десетке или све шестике на испитима.

Број ЕСПБ кредита одређује и максимални обим обавезне литературе из које се спрема испит. Правилником о учбеницима на Економском факултету у Нишу одређен је максимални обим литературе (према унапред дефинисаном формату) од 450 страна. Професори су такође у обавези да обезбеде студентима списак питања за испит.

На Економском факултету у Нишу сви испити су једносеместрални, носе 7 ЕСПБ и подразумевају 6 часова предавања и вежби недељно. Једини изузетак су страни језици који имају фонд од 2 часа и носе 2 ЕСПБ. Кредити се добијају и за семинарске радове, завршни рад и стручну праксу.

Коначна оцена на испиту се формира на основу укупне активности студента током семестра. На основу Правилника о полагању испита усвојеног од стране Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу, оцена зависи од предиспитних и испитних активности које укупно носе 100 поена. Предиспитне активности које чине предавања, вежбе, колоквијуми и др. могу обезбедити студенту максимално 50 поена (предавања носе 20 поена, вежбе 10 поена, а на колоквијумима се може максимално освојити 20 поена). Студент је у обавези да потом изађе и на испит на коме може добити максимално 50 поена. Структура оцене према поенима је следећа:

ОЦЕНА	ЗНАЧЕЊЕ	БРОЈ ПОЕНА
5 (пет)	Није положио	до 54
6 (шест)	Довољан	55 – 64
7 (седам)	Добар	65 – 74
8 (осам)	Врло добар	75 – 84
9 (девет)	Одличан	85 – 94
10 (десет)	Изузетан	95 – 100

Број ЕСПБ кредита одређује и максимални обим обавезне литературе из које се спрема испит. Правилником о уџбеницима на Економском факултету у Нишу одређен је максимални обим литературе (према унапред дефинисаном формату) од 450 страна. Професори су такође у обавези да обезбеде студентима списак питања за испит.

Приликом уписа у наредне године студија, саставља се јединствена ранг листа студената. Студент који у текућој школској години оствари 60 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета уколико се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета. Изузетно, студент може да се у наредној школској години финансира из буџета ако у текућој школској години оствари најмање 48 ЕСПБ бодова и рангира се у оквиру броја студената чије се студије финансирају из буџета.

У оквиру евалуације на крају сваког семестра студенти оцењују рад професора у датом семестру. Ова оцена је битна како за самог професора, тако и за Факултет у процесу контроле квалитета наставног процеса.

Све поменуте, али и многе друге активности дефинисане су стандардима за обезбеђење квалитета које је Наставно-научно веће већ усвојило и који су објављени на сајту Факултета. За студенте су најзначајнији стандарди за обезбеђење квалитета наставе, стандарди за обезбеђење квалитета рада службе за студентска питања, Правилник о полагању испита, Правилник о раду библиотеке итд.

Систем кредита (ЕСПБ) омогућава **мобилност студената** како у Србији тако и у иностранству. Студент може да један или више семестара заврши на неком другом факултету, врати се на Економски факултет у Нишу и заврши студије. Примери ове праксе су одласци студената Економског факултета Универзитета у Нишу на један или два семестра у Француску, Италију, Словенију, најчешће током мастер студија. Мобилност је подржана и пројектима које Економски факултет у Нишу реализује са другим факултетима из земље и иностранства. Ови пројекти отварају могућности и за мобилност студената и њихово усавршавање у иностранству.

IV УПИС НА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

1. УСЛОВИ

На конкурс за упис на прву годину студија могу се пријавити:

- кандидати који су завршили средњу школу у четворогодишњем трајању и то школу економске струке или гимназију
- кандидати који су завршили средњу школу друге струке, уколико су у претходном образовању савладали програме од значаја за студије економије и то: Основе економије (Политичку економију), Пословну економију (Економику предузећа), Националну економију и Статистику.

Страни држављани који имају средње образовање у четворогодишњем трајању могу конкурисати за упис у I годину основних студија ако владају српским језиком и ако поднесу доказ о здравственом осигурању, уз услов да плаћају трошкове студија.

2. ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ НА КОНКУРС

Кандидати приликом пријављивања на конкурс подносе следећу документацију:

1. **пријаву за конкурс** (купује се на скриптарници),
2. **извод из матичне књиге рођених,**
3. **сведочанства о завршетку свих разреда средњег образовања (оригинал),**
4. **сведочанство (диплому) о завршном испиту (оригинал),**
5. **доказ о уплати накнаде за полагање пријемног испита** (уплата се врши у одговарајућем износу на жиро рачун Економског факултета у Нишу бр. **840-1683666-17**),
6. **доказ о уплати накнаде за полагање допунских испита** (уплата се врши на поменути број жиро рачуна у одговарајућем износу).

Потребну документацију кандидати достављају Служби за наставна и студентска питања.

Упис држављана Србије који су средњу школу завршили у иностранству

Држављани Србије који су средњу школу завршили у иностранству, конкуришу за упис у прву годину основних студија, по претходно обављеној нострификацији њихових сведочанстава стечених у иностранству.

Држављани Србије који су завршили средњу школу у иностранству уписују се под истим условима као и други кандидати.

Упис кандидата са стеченим вишим и високим образовањем

Кандидати са стеченим вишим, односно високим образовањем могу се уписати у прву годину студија као самофинансирајући студенти, без полагања пријемног испита.

О признавању испита положених на другим факултетима одлучују предметни наставници на основу захтева које студенти подносе након извршеног уписа.

Упис страних студената

На прву годину основних студија Факултета могу се уписати и страни држављани. Кандидат - страни држављанин, приликом пријављивања на конкурс, подноси нострификовану диплому о завршеној средњој школи у четворогодишњем трајању.

Пре уписа кандидат - страни држављанин је дужан да поднесе доказе:

- да је здравствено осигуран за школску годину коју уписује;
- да влада српским језиком, што доказује уверењем овлашћене комисије.

3. ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Кандидати који конкуришу за упис у I годину студија полажу пријемни испит из два предмета по избору, од следећа четири понуђена:

- **Основи економије (Политичка економија),**
- **Пословна економија (Економика предузећа),**
- **Математика,**
- **Социологија.**

Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању. Наставници Факултета ће припремити посебне приручнике за сваки од предмета из којих се може спремат пријемни испит.

Приручници ће се продавати на скриптарници Факултета. Кандидати су дужни да на полагање испита понесу **личну карту** или **пасош**.

Припремна настава за пријемни испит

На факултету се сваке године организује припремна настава из предмета који се полажу на пријемном испиту. Припремна настава за пријемни испит организује се из предмета: Основи економије (Политичка економија), Пословна економија (Економика предузећа), Математика и Социологија. Наставу изводе наставници Факултета, а пријемни испит се припрема према уџбеницима за средње школе и приручницима чији је издавач Факултет. Припремна настава организује се у периоду између завршетка наставе у средњој школи и пријемног испита на Факултету (средином јуна).

Број студената који могу да похађају припремну наставу је ограничен, па би заинтересовани кандидати требало да се по објављивању информације о одржавању ове наставе (почетком јуна) пријаве у Служби за студентска питања. Пријавна процедура подразумева избор предмета из којих кандидат жели да похађа припремну наставу, као и уплаћивање одговарајућег износа на текући рачун Факултета: **840-1683666-17**).

Начин полагања пријемног испита

- Пријемни испит за упис у I годину основних студија организује се независно од броја пријављених кандидата.
- Пријемни испит организује и спроводи Комисија за упис студената.
- На пријемном испиту кандидати истог дана полажу тестове из оба одабрана и пријављена предмета.
- Пријемни испит траје 3 сата (4 школска часа) и то време је на располагању кандидатима за полагање оба предмета.
- У току испита кандидат треба да самостално решава испитне задатке, односно одговара на питања. Свако одступање од тих норми или коришћење недозвољених средстава повлачи за собом удаљавање са испита.
- Питања у тесту су конструисана на три начина:
 - Затворена (са датим модалитетима одговора),
 - Отворена (дато је само питање, а остављен је простор за одговор),
 - Комбинована – питања код којих не постоји адекватан одговор међу понуђеним модалитетима, па га треба дописати.

Код питања затвореног типа кандидати треба да пронађу и означе тачне одговоре међу понуђеним модалитетима. (Код једног питања може да буде један, два или више тачних одговора међу понуђеним модалитетима. Могуће су и ситуације у којима међу понуђеним нема тачног одговора). У случају питања отвореног типа треба дати што прецизнији и што краћи одговор на постављено питање. Уколико кандидат врши исправке одговора, односно уколико одговор није јасан и недвосмислен – неће се узимати у обзир приликом бодовања. Простор испод питања на која није дао одговор кандидат обавезно треба да прецрта дијагоналном линијом. Након завршетка испитног задатка, задатак се шифрира и тако шифриран оцењује од стране испитне комисије. **Кандидати су у обавези да на полагање пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.**

У прилогу су дати примери тестова за пријемне испите из претходних година, као и списак препоручене литературе за припремање пријемног испита.

Избор кандидата за упис на основне студије

Избор кандидата за упис у I годину основних студија обавља се према резултатима постигнутим на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи, а на основу ранг листе која се сачињава према укупном броју бодова. Кандидат може освојити највише 100 бодова.

Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у првом, другом, трећем и четвртном разреду помножен са 2. По овом основу кандидат може стећи најмање 16 а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи се заокружује на две децимале.

Кандидат може на пријемном испиту остварити од 0 до 60 бодова, по 30 из сваког од два предмета из којих је полагао пријемни испит. Напомена: остварени резултат се заокружује на две децимале.

Чланови комисије утврђују јединствену ранг листу за кандидате који се финансирају из буџета и оне који плаћају школарину. Место на јединственој ранг листи, односно број укупно постигнутих бодова одређују да ли кандидат може бити уписан у прву годину основних студија, као и да ли ће бити финансиран из буџета или ће плаћати школарину.

У процесу акредитације Економском факултету у Нишу, одобрен је упис **800 студената** (буџетских и самофинансирајућих) на прву годину студија. Одлуку о броју студената који се финансирају из буџета доноси Национални савет за високо образовање (априла или маја 2011. године) па ће повезани подаци бити објављени на сајту Факултета у том периоду.

Кандидат може бити уписан као **буџетски студент** ако је освојио више од 51 бода (укупно, од могућих 100) и рангиран је на листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета који је одређен конкурсом.

У случају да два кандидата имају исти број бодова на ранг листи они остварују иста права. На пример, ако је један од двоје студената са истим бројем бодова на јединственој ранг листи на последњем месту дела листе студената који остварују право финансирања из буџета, а други на првом месту које је предвиђено за самофинансирање, оба студента ће остварити право на финансирање из буџета.

Кандидат може бити уписан у прву годину студија као **самофинансирајући студент** уколико је остварио више од 30 бодова (укупно, од могућих 100) и уколико се на јединственој ранг листи налази на позицији до броја одобреног за упис кандидата који плаћају школарину.

На пријемном испиту у 2010. години за остваривање права на финансирање из буџета је било неопходно остварити 94,28 поена укупно (збир успеха из средње школе и резултата са пријемног испита) и уписано је 300 студената у статус буџетских. Иначе, Економски факултет уписује највећи број студената од свих факултета Универзитета у Нишу.

4. УПИС КАНДИДАТА КОЈИ СУ ПРИМЉЕНИ НА КОНКУРС

Кандидати који су испунили услове за упис на Факултет у својству буџетских или самофинансирајућих студената, дужни су да у за то предвиђеном року Служби за наставна и студентска питања доставе попуњену следећу документацију - образце:

- **два обрасца ШВ-20** (купују се на скриптарници),
- **индекс** (купује се на скриптарници),
- **матични лист** (купује се на скриптарници),
- **доказ о уплати накнаде за студије** (ако плаћају школарину) на текући рачун Факултета,
- (840-1683666-17) за одговарајући износ,
- **доказ о извршеној семестралној уплати,**
- **уговор за самофинансирајуће студенте,**
- **2 фотографије формата 4 x 6 цм.**

Ако се кандидат који је остварио право на упис по конкурс не упише у предвиђеном року, Факултет ће уписати уместо њега другог кандидата, према редоследу на јединственој ранг листи.

Уколико након завршетка термина за упис неко од студената који је остварио право финансирања из буџета не поднесе захтевану документацију за упис на прву годину

студија, линија која разграничава буџетске од самофинансирајућих студената се помера за број упражњених места. Ово клизање листе се обавља крајем радног дана у којем се завршава упис на прву годину студија.

ОКВИРНИ ТЕРМИНИ ВЕЗАНИ ЗА УПИС НА ФАКУЛТЕТ

(Већину датума у вези са уписом студената прецизније
одређује Министарство просвете)

Јун 2011.

По	Ут	Ср	Че	Пе	Су	Не
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
Припремна настава - најчешће 3. или 4. недеља јуна						
20	21	22	23	24	25	26
Пријава за полагање пријемног испита - у 3 дана, најчешће након 20. јуна. Након уношења података о пријављеним кандидатима и сабирања поена из средње школе, на огласној табли и сајту Факултета се објављује Листа студената пријављених за полагање пријемног испита						
27	28	29	30			

Јул 2011.

По	Ут	Ср	Че	Пе	Су	Не
				1	2	3
Пријемни испит се за све кандидате организује у једном дану, најчешће између 30. јуна и 3. јула.						
4	5	6	7	8	9	10
Прелиминарна ранг листа - најкасније 5 дана након пријемног испита – приказани укупни остварени поени, поени остварени у средњој школи и поени остварени на пријемном испиту. Током наредна два дана кандидати могу погледати свој рад и евентуално уложити приговор који затим разматрају предметни наставник и комисија. Корекција се може извршити уколико се констатује грешка у евидентирању тачних одговора или сабирању поена.						
11	12	13	14	15	16	17
Након анализе свих приговора објављује се коначна ранг листа по којој се врши упис студената – буџетских и самофинансирајућих, најчешће између 10. и 15. јула.						
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Упис у наредну годину студија

Упис у наредну годину се врши најкасније до почетка наредне школске године.

Приликом уписа у наредне године студија, саставља се јединствена ранг листа студената. Студент који у текућој школској години оствари 60 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета уколико се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета.

Предност приликом рангирања има онај студент који оствари већи број ЕСПБ бодова у текућој школској години. Под оствареним бројем ЕСПБ бодова рачунају се и бодови остварени у текућој школској години из претходне године студијског програма.

Уколико два или више кандидата имају исти број ЕСПБ бодова, предност има онај са већом просечном оценом оствареном у текућој школској години из предмета за које је остварио ЕСПБ бодове. Уколико два или више кандидата имају исти број ЕСПБ бодова и исту просечну оцену из предмета за које су остварили ЕСПБ бодове, предност има онај који је у краћем временском периоду остварио ЕСПБ бодове.

Изузетно, студент може да се у наредној школској години финансира из буџета ако у текућој школској години оствари најмање 48 ЕСПБ бодова и рангира се у оквиру броја студената чије се студије финансирају из буџета.

V НАСТАВА НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Наставници и сарадници

Комплетан процес наставе на Економском факултету у Нишу обавља 88 наставника и сарадника који су запослени на овој високошколској институцији. Од тога је 73 наставника и 15 сарадника. Осим часова предавања и вежби сви наставници и сарадници имају одређен термин за консултативну наставу. Наставници и асистенти Економског факултета у Нишу су и аутори уџбеника који се користе у наставном процесу. Неки од тих уџбеника се користе и на другим факултетима.

Остваривање наставног плана

❖ **Предавања и вежбе** почињу 1. октобра, а завршавају се 31. маја наредне године. Студенти су у обавези да похађају часове предавања и вежби. Присуство студента предавањима и вежбама потврђује предметни наставник потписом у индексу. Без овог потписа студент не може оверити семестар.

Веће Факултета за сваку школску годину утврђује за сваки предмет из наставног плана, уџбеник и другу обавезну литературу. Потребна литература може се набавити куповином у скриптарници Факултета или учлањењем у библиотеку Факултета. **Уџбенике, чији је издавач Економски факултет у Нишу, самофинансирајући студенти добијају бесплатно, а студенти који се финансирају из буџета их могу купити по регресивној цени.**

❖ **Консултације** - наставници и сарадници организују као помоћ студентима у савладавању и утврђивању пређеног градива, проверавање напредовања у савладавању градива и објашњење појединих појмова.

❖ **Семинарска настава** - студенти су у обавези да на првој години израде два семинарска рада. Потврда о положеним испитима и урађеним семинарским радовима (унете оцене и ЕСПБ у индекс) се подноси приликом уписа на другу годину. Радом семинарске наставе руководи предметни наставник или сарадник. Успешно урађен семинарски рад оцењује се оценом "прихваћен" и подаци о раду евидентирају се у индексу.

❖ **Стручна пракса** – организује се на четвртој години студија и може се изводити у предузећу или установи. Пракса се одвија под руководством предметног наставника. Стручну

праксу у трајању од 10 дана студенти обављају за време зимског распуста између VII и VIII семестра. У оквиру праксе студенти обрађују претходно задату тему. Пре овере VIII семестра предметни наставник, потписом у индексу, потврђује да је студент уредно похађао стручну праксу.

Студенти који су обновили упис године могу полагати испите из обновљене године у свим редовним и ванредним испитним роковима. Обрасци за пријављивање испитних пријава могу се купити у скриптарници Факултета. На предлог Студентског парламента стручна служба сачињава распоред полагања испита у испитном року и истиче га на огласним таблама.

❖ **Редовни испитни рокови** су:

- **Јунски рок** - од 5. јуна до 5. јула
- **Септембарски рок** - од 25. августа до 15. септембра
- **Октобарски рок** - од 20. септембра до 05. октобра
- **Јануарско-фебруарски рок** - од 21. јануара до 14. фебруара
- **Априлски рок** - од 15. априла до 30. априла.

❖ **Завршни рад** - студент може узети тему завршног рада почев од VIII семестра. Пријава теме завршног рада обавља се на посебном обрасцу који се добија у Служби за студентска питања. Назив теме завршног рада и комисију пред којом се брани завршни рад одређује надлежна Катедра.

Студент који изврши све наставне обавезе и изрази завршни рад, подноси завршни рад ментору. На предлог ментора заказује се одбрана завршног рада која је јавна. Након јавне одбране завршног рада се издаје потврда о дипломирању у року од 7 дана, а два пута годишње Факултет организује свечану доделу диплома.

Службе факултета

Квалитетно обављање образовне и научне делатности подржано је радом одговарајућих стручних служби Факултета, које су организоване у оквиру Секретаријата Факултета:

- Стручну службу за опште послове,
- Стручну службу за студентска и наставна питања,
- Стручну службу за материјално-финансијско пословање,
- Стручну службу Центра за економска истраживања,
- Стручну службу библиотеке са читаоницом, и документацијом,
- Стручну службу Центра за издавачку делатност.

VI МЕЋУНАРОДНА САРАДЊА И МОБИЛНОСТ СТУДЕНАТА

Економски факултет у Нишу успешно сарађује са великим бројем високошколских институција у Европи. У ту сарадњу су укључени и студенти који посећују летње школе економије, уписују мастер студије, учествују у међународним разменама и обављају стручну праксу. Међународна сарадња је успостављена са факултетима и универзитетима из: Француске, Италије, Немачке, Русије, Украјине, Пољске, Бугарске, Словеније, Македоније итд. За студенте су посебно од значаја летње школе и боравак током једног или више семестара на неком од Факултета у иностранству.

Економски факултет у Нишу већ неколико година организује, сада већ традиционалну, **Међународну летњу школу економије**. Летња школа економије је један од најбољих начина да се фундаментална знања стечена на факултетима практично провере и продубе, јер се студентима кроз бројна предавања, радионице, стручне посете и симулације, олакшава будући рад у струци и омогућава адекватније управљање каријером. Овакав вид интерактивног приступа резултат је намере да се студентима економије пружи могућност да упореде теоретска знања са примерима успешне пословне праксе што је од изузетног значаја за њихово даље усавршавање.

Сем тога, Летња школа на једном месту окупља младе људе из свих делова Европе, који у међусобној комуникацији стварају позитиван амбијент дружења, међусобне сарадње и поверења. Најбољи студенти Европе размењују своја искуства и поткрепљују их новим, која им преносе најбољи предавачи и стручњаци из области економије. Половину броја учесника ове школе чине студенти Факултета, а половину њихове колеге које долазе из различитих крајева света.

Пре неколико година започета је и међународна сарадња са неколико европских факултета у виду размене студената. Студенти Економског факултета у Нишу су одлазили и одлазе на дошколовање (мастер студије) у Нанси и Клермон Феран (Француска), Нотингем (Велика Британија), Венецију (Италија), Љубљану (Словенија) и Краков (Пољска).

По принципу реципроцитета, Економски факултет омогућава својим студентима да бораве на неком од факултета у иностранству, али је и домаћин студентима тих факултета. Почев од школске 2008/2009 године, таква сарадња постоји са Националним технолошким универзитетом из Белгорода (Русија), а од 2010. године и са Краковском економском академијом (Пољска).

VII БИБЛИОТЕКА

На Факултету постоји библиотека намењена потребама научног и образовног рада. Библиотечким фондом користе се наставници и сарадници, студенти и други корисници.

Библиотечки фонд има око 35.000 књига, а Факултет је претплаћен на више од 100 домаћих и страних часописа.

Комплетан уџбенички материјал за спремање испита на основним студијама студенти могу наћи у библиотеци Економског факултета. У саставу библиотеке је и студентска читаоница намењена самосталном раду студената.

У библиотеци је студентима на располагању по 10 примерака свих уџбеника који се користе у настави на основним академским студијама. Неки од тих примерака се могу узети на дужи временски период, а неки морају бити стално на услузи и могу се користити најдуже један дан. Остала библиотечка литература се може користити за израду семинарских радова, завршног рада итд.

Комплетан библиотечки фонд је евидентиран у електронској бази података, па се путем претраживача који је у библиотеци на услузи студентима, може лако сазнати чиме библиотека располаже на задату тему.

VIII ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Економски факултет у Нишу је у потпуности опремљен информатичком опремом, како персоналним рачунарима, тако и информационом мрежом која је повезана са универзитетским информационом системом. За потребе студената опремљене су две информатичке учионице (једна са 40 и друга са 24 рачунара). У овим учионицама се изводи настава из информатичких предмета, али студенти имају могућност и за самосталан рад.

На захтев студената и других корисника Факултет издаје међународно признату диплому за рад на рачунару познатију под скраћеницом *ECDL*. Економски факултет у Нишу има лиценцу за издавање ове дипломе. Наглашавамо да је настава из предмета информатика конципирана тако да у потпуности пружа знања неопходна за добијање ове дипломе.

IX СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ И СТУДЕНТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Богат и занимљив друштвени живот студената одвија се кроз активности неколико студентских организација и спортског друштва **Економац**, у модерно опремљеном **Клубу студената ЕФ** и на сусретима студената економије на којима сваке године учествују и студенти нашег факултета.

Студентски парламент, као орган Факултета чији је циљ обезбеђивање заштите права и заступање интереса студената, омогућава им активно учешће као равноправних партнера наставног особља у доношењу релевантних одлука и решавању проблема везаних за наставни процес и квалитет живота студената током студирања. Право да бирају и буду бирани у Студентски парламент имају сви студенти на Факултету. СПЕФ-н има своје представнике у Студентском парламенту Универзитета у Нишу, који представљају свој факултет и залажу се за остваривање заједничких циљева свих Студентских парламената на нивоу Универзитета. На Факултету постоји и институција **Студента продекана** који заступа интересе студената у Деканату факултета и тиме олакшава и побољшава комуникацију на релацији студент – Деканат Факултета.

У организацији СПЕФН-а и студентских организација општег типа - Студентска асоцијација Економског факултета (САЕФ) и Савез студената Економског факултета (ССЕФ), реализоване су студијске посете берзама и сајмовима, предавања стручњака из области економије (актуелни министри, менаџери великих компанија...). Сем тога, организоване су и разне манифестације друштвеног, културног и забавног карактера као што су сусрети студената економије из земаља из окружења – Менаџеријада и Економијада, затим промоције књига, књижевне вечери, апсолвентске вечери, апсолвентске екскурзије, журке.

Студентска асоцијација Економског факултета (САЕФ) је највећа студентска организација у Нишу која броји преко 2000 чланова. Циљ САЕФ-а и Студентског парламента је побољшање услова студирања, повећање квалитета студија и заштита права свих студената. САЕФ се залаже за препознавање студената као развојне снаге друштва, афирмисање принципа студентског јединства, организовања, солидарности, толеранције и слободе исказивања критичког мишљења студената. Кроз успостављање и одржавање добрих односа са представницима различитих организација и институција, САЕФ пружа могућности за додатно образовање и практичну примену стечених знања. Активности САЕФ-а везане су за информисање студената о њиховим правима и

могућностима за образовање и стручно усавршавање (размене, студентска пракса, писање пројеката), промоцију знања (предавања еминентних стручњака, семинари, конференције и обуке за студенте), побољшање студентског стандарда (стипендије, донације, попусти...), пружање неформалног образовања, промоцију културе и помоћ у организацији слободног времена, активно укључивање младих у релевантне друштвене процесе, израду и издавање часописа студената Економског факултета (СЕФ).

Савез студената Економског факултета (ССЕФ) је најстарија студентска организација општег типа на Економском факултету у Нишу. ССЕФ представља све студенте Факултета и залаже се за остваривање њихових права и интереса у пуној мери, за организовање студентских иницијатива усмерених на промоцију заједничких идеја и решавање проблема студената, побољшање услова студирања и студентског стандарда, као и положаја студената у друштву. Као отворена и транспарентна организација ССЕФ стално врши учлањивање нових студената.

На Факултету делује и **AIESEC**, као највећа организација студената економских и осталих факултета, која омогућава младим људима да открију и развију своје потенцијале фокусирајући се притом на развој лидерства. Како постоји у преко 107 земаља света, присуством на преко 1.700 универзитета са преко 50.000 чланова, AIESEC је препозната од стране Уједињених Нација као највећа студентска организација на свету. AIESEC је у Србији основан 1953. године, а локална канцеларија AIESEC-а у Нишу постоји и ради од 1968. године. Основне активности организације су програм стручних пракси и организовање пројеката на различите друштвено-актуелне теме. Неке од тих тема су предузетништво, финансије, маркетинг, корпоративна друштвена одговорност и тд. Током рада и ангажовања у AIESEC-у, чланови имају прилику да стекну велики број вештина које ће им помоћи приликом запослења и касније на радном месту. Програм стручних пракси, са друге стране, даје могућност студентима Економског факултета да оду на стручну праксу у области менаџмента, образовања и друштвеног развоја у некој од земаља у којима AIESEC постоји. Циљ пракси јесте да студенти стекну вештине и практично знање које ће применити на радном месту, а поред тога дружење са студентима из иностранства и упознавање других култура.

У паузама између наставних активности, студенти могу посетити **Клуб студената економије**, у коме се у вечерњим часовима одржавају студентске журке.

Х ПРИЛОГ

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРИПРЕМАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ (ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА)

- Китановић Д., Голубовић Н. и Петровић Д. (2008), „Приручник за полагање класификационог испита из Предмета Политичка економија (Основи економије)“, Економски факултет, Ниш
- Богдановић Д. и Иванишевић Г. (2006), „Основи економије“ (уџбеник за први разред економске школе)
- Драгишић Д., Илић Б., Медојевић Б., Павловић М. (2005), „Основи економије“ (уџбеник за други разред економске школе)

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА (ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА)

- Фигар Н., Милојевић Р. (2006), „Пословна економија, приручник за припрему пријемног испита“, Економски факултет, Ниш

СОЦИОЛОГИЈА

- Хафнер П. (2010), „Приручник за полагање пријемног испита из Социологије“, Економски факултет, Ниш
- Митровић М. и Петровић С. (2006) „Социологија“ (уџбеник за трећи разред стручних школа и четврти разред гимназије), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

МАТЕМАТИКА

- Богдановић С., Милојевић М., Поповић Ж., Стојковић Н., „Збирка задатака из Математике за пријемни испит на Економском факултету у Нишу“, Економски факултет, Ниш, 2009, 4. издање.
- Богославов В., „Збирка задатака из Математике I“, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2010, 37. издање.
- Богославов В., „Збирка задатака из Математике II“, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2010, 34. издање.

ПРИМЕРИ ИСПИТНИХ ЗАДАТАКА ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ (ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА)

На наредна тест питања су дати одговори – код затворених питања су болдирани, код отворених и комбинованих уписани.

1. **Политичка економија се као самостална наука јавља у:**
 - a) XIII веку
 - b) XI веку
 - c) **XVIII веку**
2. **Најзначајнији представници класичне школе економске мисли су:**
 - a) Карл Маркс и Фридрих Енгелс
 - b) **Адам Смит и Давид Рикардо**
 - c) Милтон Фридман и Џон Мајнард Кејнс
3. **Који су основни фактори (чиниоци производње)?**
 - радна снага
 - средства за рад
 - предмети рада
4. **Национални доходак се распоређује, односно наменски дели на:**
 - a) амортизацију и акумулацију
 - b) **акумулацију и личну потрошњу**
 - c) амортизацију и личну потрошњу
5. **Које су основне фазе друштвене репродукције?**
 - материјална производња
 - расподела
 - размена
 - потрошња
6. **Наведите основна својства робе.**
 - употребна вредност
 - вредност
7. **Наведите историјске облике изражавања вредности робе (историјски облици прометне вредности).**
 - прост или случајан облик вредности
 - развијени облик вредности
 - општи облик вредности
 - новчани облик вредности
8. **Основне функције новца су:**
 - новац као мера вредности
 - новац као средство промета
 - новац као средство плаћања
 - новац као благо
 - светски новац
9. **Како се инфлација дели са становишта узрока?**
 - инфлација тражње
 - инфлација понуде

10. Наведите основне функције тржишта.

- информативна
- селективна
- алокативна
- дистрибутивна

11. Тражња је еластична када:

- a) мале промене у цени доводе до великих промена у понуђеној количини робе
- b) мале промене у цени доводе до великих промена у траженој количини робе**
- c) промене у цени уопште не доводе до промена у траженој количини робе

12. Шта су гранични (маргинални) трошкови производње?

Гранични трошкови производње су трошкови фактора производње који настају приликом производње додатне (граничне) јединице производа.

13. Профит се под утицајем развоја зајмовног капитала дели на:

- a) **предузетничку добит и камату**
- b) камату и дивиденду
- c) **предузетничку добит и ренту**

14. Наведите основне облике монополских удружења између грана?

комбинат, концерн, конгломерат

15. Који су основни облици земљишне ренте?

- апсолутна рента
- диференцијална рента

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА (ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА)

Напомене:

- Питања су отвореног, затвореног и комбинованог типа. Код питања отвореног типа треба уписати тачан одговор; код питања затвореног типа треба заокружити тачан одговор; код питања комбинованог типа дато је више одговора, треба пронаћи тачан и/или се међу понуђенима не налази тачан одговор те га треба дописати.
- Свако питање је бодовано максимално са два бода, али ће се вредновати и делимично тачни одговори.
- Одговори треба да буду кратки и јасни (недвосмислени). Исправљани одговори се не бодују.

На наредна тест питања су дати одговори – код затворених питања су болдирани, код отворених и комбинованих уписани.

1.Шта изучава микроекономија?

Микроекономија изучава економско понашање појединих економских субјеката, пре свега предузећа и индивидуалних потрошача.

2.Како се деле носиоци привређивања према броју лица која обухватају:

- a) на појединачне и групне,**
- b) на просте и сложене,
- c) на једночлане и вишечлане.

3.Када се обезбеђује континуитет пословања предузећа?

Континуитет пословања предузећа се обезбеђује када су средства за производњу, одговарајуће врсте и обима, правовремено стављена на располагање радницима.

4. Који су уобичајени критеријуми за разврставање предузећа према величини:

- а) број запослених радника и вредност средстава предузећа,
- б) број запослених радника и укупан годишњи добитак предузећа,
- ц) вредност средстава предузећа и његов укупан годишњи приход,
- д) број запослених радника.

Уобичајени критеријуми за разврставање предузећа према величини су: број запослених радника, вредност средстава предузећа, укупан годишњи приход предузећа и укупан годишњи добитак предузећа.

5. Који је критеријум вертикалне поделе рада?

Критеријум вертикалне поделе рада је улога коју поједине активности имају у дефинисању и остварењу циљева предузећа.

6. Како се деле средства предузећа према намени:

- а) на пословна средства и средства резерви,
- б) на основна и обртна средства,
- ц) **на пословна средства и средства посебних намена,**
- д) на пословна средства и средства заједничке потрошње.

7. Наведите појавне облике обртних средстава предузећа у облику ствари:

- а) **предмети рада,**
- б) новац,
- ц) **готови производи предузећа,**
- д) материјал за израду.

Основни појавни облици обртних средстава предузећа у облику ствари су предмети рада и готови производи предузећа.

8. Како се деле основна (стална) средства према степену употребљивости?

Према степену употребљивости, основна (стална) средства се деле на: основна средства у припреми, основна средства у употреби, основна средства у резерви и основна средства у неупотребљивом стању.

9. Који је доминантни циљ класификовања трошкова?

Доминантни циљ класификовања трошкова је да се омогући ефикасно управљање трошковима, односно да се делује на њихову структуру, величину и динамику.

10. Како се зову трошкови који се мењају спорије од промена обима производње:

- а) варијабилни трошкови,
- б) пропорционални трошкови,
- ц) прогресивни трошкови.

Трошкови који се мењају спорије од промена обима производње називају се дегресивни трошкови.

11. Шта је центар трошкова?

Центар трошкова је организациона јединица чије пословање се контролише на основу трошкова пословања.

12. Шта је циклус ангажовања:

- а) време које средства проведу у новчаним облицима,
- б) **време које средства проведу у материјалним (робним) облицима,**
- ц) време које средства проведу у новчаним и материјалним (робним) облицима.

13.Каква је разлика између трошкова елемената репродукције и укупних расхода предузећа?

Укупни расходи предузећа су, најчешће, већи од трошкова елемената репродукције за износ других новчаних издатака, као што су камате на узете кредите, ванредни расходи и сл., односно:

$УР > Т$; $УР$ – Укупни расходи предузећа; $Т$ – Трошкови елемената репродукције

14.Који су стандарди за упоређивање остварених резултата пословања предузећа?

Остварени резултати пословања предузећа могу се упоређивати са: оствареним резултатима предузећа из претходног периода, планираним резултатима предузећа, нормираним величинама, улагањима елемената репродукције и резултатима конкуренције.

15.Који су парцијални економски принципи пословања предузећа:

- а) продуктивност и економичност,
- б) продуктивност и ликвидност,
- ц) ликвидност и рационалност.

Парцијални економски принципи пословања предузећа су: принцип продуктивности, принцип економичности и принцип рентабилности.

СОЦИОЛОГИЈА

1. Који приступ предмету истраживања карактерише макросоциологију?

За макросоциологију је карактеристичан тзв. глобални социолошки приступ свакој друштвеној појави.

2. Одредите појам Социологије.

Социологија је општа, теоријска и основна наука о друштву као целини свих друштвених појава.

3. Наведите три постулата (принципа) функционализма према Роберту Мертону.

- постулат функционалног јединства друштва,
- постулат универзалне функционалности,
- постулат функционалне неопходности.

4. Одредите појам социолошког закона.

Социолошки закон је језички прецизан и логички исправан став (исказ) о објективно постојећим, општим, нужним, суштинским и релативно сталним везама и односима међу друштвеним појавама.

5. По чему се разликује научно посматрање од обичног посматрања ланка?

Оно се одвија по унапред предвиђеном плану, са унапред одређеним циљем (има систематски карактер).

6. Који мислилац је указао и на значај субјективног рационалног разумевања унутарњег значења друштвене појаве за појединце или групе?

Макс Вебер.

7. Наведите битне димензије сваког глобалног друштва.

- а) функционална (хоризонтална),
- б) слојна (вертикално – хијерархиска),

- в) просторна (територијална),
- г) временска (историјска).

8. Шта је друштвени положај?

Друштвени положај је место које припада појединцима и групама у вертикалној структури друштва, односно удео у расподели основних друштвених добара (материјалног богатства, друштвене моћи и друштвеног угледа – престижа).

9. Одредите појам породице.

Породица је примарна био-психо-социјална заједница родитеља и њихове рођене или усвојене деце.

10. Који су историјски облици брака?

- а) групни,
- б) полигамија (полигинија и полиандрија),
- в) моногамни .

11. Наведите основне својинске облике у разним друштвима и разним временима.

- а) приватна,
- б) групна (колективна, задружна и акционарска),
- в) државна (јавна).

12. У оквиру које теорије друштва настаје класно-конфликтни модел друштвене структуре?

У оквиру марксистичке теорије друштва.

13. Шта чини темељ друштвеног поретка?

- а) друштвене установе,
- б) друштвене организације,
- в) друштвене групе.

14. Наведите основну типологију друштвених организација.

- а) привредне организације,
- б) политичке организације,
- в) културне организације.

15. Наведите два дијаметрално различита тумачења процеса глобализације.

- а) глобализација као модеран развојни процес,
- б) глобализација као „нови идеолошки мит“.

МАТЕМАТИКА

1) Rešiti nejednačinu $(x-1)^2 - 4 < 0$.

Kvadriranjem se dobija $x^2 - 2x - 3 < 0$ odakle sledi $x \in (-1, 3)$.

2) Rešiti jednačinu $(x+1)^2 - 25 = 0$.

$(x+1)^2 = \pm\sqrt{25}$, pa je $x+1 = 5$ ili $x+1 = -5$. Rešenja su $x_1 = 4$ i $x_2 = -6$.

3) Izračunati $(x^n \cdot x^{\frac{1}{n+1}}) : (x^{n^2})^{\frac{1}{n+1}}$.

$$(x^{n+\frac{1}{n+1}}) : x^{\frac{n^2}{n+1}} = x^{\frac{n^2+n+1}{n+1}-\frac{n^2}{n+1}} = x.$$

4) Rešiti iracionalnu jednačinu $x - \sqrt{(x+2)(x-7)} = 4$.

Uslov $(x+2)(x-7) > 0 \iff x \in (-\infty, -2) \cup (7, +\infty)$.

Kvadriranjem $x-4 = \sqrt{(x+2)(x-7)}$ dobijamo $x = 10$.

5) Rešiti jednačinu $\frac{3x-5}{4} - \frac{4-x}{2} = \frac{9-2x}{6}$.

Množenjem sa 12 dobija se $19x = 57 \iff x = 3$.

6) Rešiti sistem jednačina

$$\frac{x+1}{3} + \frac{y-1}{4} = 4 \quad \wedge \quad \frac{x-2}{3} - \frac{y+7}{3} = -2.$$

Množenjem prve jednačine sa 12 a druge sa 3 dobija se sistem

$$4x + 3y = 47 \quad \wedge \quad x - y = 3 \text{ čije rešenje je } x = 8, y = 5.$$

7) Rešiti jednačinu $4x^4 - 17x^2 + 18 = 0$.

Uvođenjem smene $x^2 = t$ dobijamo kvadratnu jednačinu $4t^2 - 17t + 18 = 0$, čija rešenja su $t_1 = 2$, $t_2 = 9/4$.

Odatle dobijamo $x \in \{\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 3/2, -3/2\}$.

8) Odrediti linearnu funkciju $y = f(x)$ tako da je $f(1) = 12$ i $f(-5) = 0$.

Opšti oblik linearne funkcije je $y = ax + b$. Zamenom datih uslova dobijamo sistem

$$a + b = 12 \quad \wedge \quad -5a + b = 0, \text{ odakle se dobija funkcija } y = 2x + 10.$$

9) Rešiti nejednačinu $\frac{13}{6} - \frac{x-3}{2} - \frac{7-x}{3} > 0$.

Množenjem sa 6 dobijamo $x \in (-\infty, 8)$.

10) Rešiti jednačinu $(\frac{1}{8})^{2x+1} = 2^{4x}$.

Iz $\frac{1}{8} = 2^{-3}$ dobija se

$$(2^{-3})^{2x+1} = 2^{4x} \iff \text{ odakle je } x = -3/10.$$

11) Izračunati vrednost izraza $I = \log 2 + \log 8 - \frac{1}{2} \log 256$.

$$I = \log 2 + \log 2^3 - \frac{1}{2} \log 2^8 = \log 2 + 3 \log 2 - \frac{1}{2} 8 \log 2 = 0.$$

12) Rastaviti na faktore polinom $81x^3 - 3$.

$$81x^3 - 3 = 3((3x)^3 - 1^3) = 3(3x-1)(9x^2+3x+1).$$

13) Odrediti oblast definisanosti funkcije $\log \frac{2x-1}{3+x}$.

Logaritamska funkcija je definisana za $\frac{2x-1}{3+x} > 0$, odakle je

$$D = (-\infty, -3) \cup (1/2, +\infty).$$

14) Za koju vrednost parametra $m \in R$ kvadratna jednačina

$$x^2 + 6x + m = 0 \text{ ima realna rešenja?}$$

Diskriminata kvadratne jednačine mora da bude nenegativna. Iz uslova $6^2 - 4m \geq 0$ dobijamo $m \leq 9$.

15) Odrediti tačke preseka krivih

$$f(x) = x^3 + 4x^2 + 5x - 30 \text{ i } g(x) = x^3 + 2x^2 + 9x + 18.$$

Iz uslova preseka $f(x) = g(x)$ dobijamo kvadratnu jednačinu $x^2 - 2x - 24 = 0$, čija rešenja su $x_1 = -4$ i $x_2 = 6$. Tačke preseka su $A(-4, -50)$ i $B(6, 360)$.

XI ТЕСТ

1. *Да ли желите да успете у животу?*

1) **ДА!** - **Наставите са одговарањем на питања.**

2) НЕ - Потражите срећу у неком другом Водичу за неки други факултет...

2. *Да ли сте у детињству највише волели да:*

а) читате књиге	д) гледате рекламе
б) бројите новце	ђ) идете на часове страних језика
в) освојите сав новац у Монополу	е) водите друштво кроз насеље и показујете им локалне знаменитости
г) да организујете друштво да прави Снешка Белића, дворца од песка и сл.	

3. *Ваша омиљена играчка из детињства је:*

а) књига	д) телевизор
б) дигитрон	ђ) мапа
в) касица-прасица	е) речник страних речи и израза
г) татина кравата	

4. *У основној школи сте највише волели:*

- а) све предмете, не могу да се одлучим
 б) математику
 в) да будем благајник
 г) да организујем журке, окупљања, одласке на излете, прославе...
 д) ликовно, музичко, српски, стране језике, ма не могу да се одлучим...
 ђ) географију и стране језике
 е) познавање природе и друштва, па после исто што и овај под ђ

5. *У средњој школи сте највише волели:*

- а) све предмете, не могу да се одлучим
 б) рачуноводство
 в) да будем благајник
 г) да организујем журке, окупљања, одласке на излете, прославе
 д) психологију, социологију, језике, ликовно, музичко - не могу да одлучим...
 ђ) и е) географију и стране језике

6. *Најбоље се опуштате тако што:*

а) читате	д) гледате рекламе
б) рачунате, бројите, прерачунавате	ђ) читате вести из света
в) бројите новце, рачунате камате,, пратите кретање валута	е) гледате Travel канал
г) организујете нешто на брзину	

7. *Мислите да је Ваша најбоља особина:*

а) свестраност, elokвенција	д) моје? па све су најбоље
б) прецизност, оштроумност	ђ) информисаност, свестраност
в) штедљивост, рационалност	е) сналажење у простору
г) организованост, лидерство	

Ако имате највише одговора

Упишите смер

а	Општа економија
б	Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање
в	Финансије, банкарство и осигурање
г	Менаџмент предузећа
д	Маркетинг
ђ	Међународни менаџмент
е	Менаџмент у туризму